

PROCEDURA NIEBIESKIEJ KARTY

w II Liceum Ogólnokształcącym

z Oddziałami Integracyjnymi w Tychach

I. Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U.2005r. Nr 180, poz. 1403, z późn. zm.)
2. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U.2011r. Nr 209, poz. 1245)

II. Co to jest procedura „Niebieskiej Karty”?

1. Procedura „Niebieskiej Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli określonych w ustawie, w związku z uzasadnionym podejrzeniem
2. m zaistnienia przemocy w rodzinie.
3. Celem procedury jest usprawnienie pomocy oferowanej rodzinie przez różne służby w jej środowisku oraz stworzenie warunków do systemowego i interdyscyplinarnego modelu pracy z rodziną
4. Procedura wszczynana jest w przypadku, gdy określony ustawą podmiot w toku swoich czynności służbowych lub zawodowych powziął uzasadnione podejrzenie stosowania przemocy wobec członków rodziny, lub informację taką uzyskał w wyniku zgłoszenia dokonanego przez osobę będącą świadkiem przemocy w rodzinie. „Uzasadnione podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie” to zespół danych, który obiektywnie uprawdopodobnia fakt zaistnienia przemocy w rodzinie, a subiektywnie wywołuje u przedstawicieli podmiotów określonych w ustawie wysoki stopień podejrzenia.

III. Procedura „Niebieskiej Karty” w II Liceum Ogólnokształcącym z Oddziałami Integracyjnymi w Tychach

1. Dyrektor szkoły i wszyscy nauczyciele zobowiązani są do reagowania w sytuacji powzięcia uzasadnionego podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie ucznia.
2. Każde niepokojące zachowanie ucznia powinno zostać zweryfikowane przez nauczyciela lub dyrektora szkoły pod kątem ewentualnego stosowania wobec niego przemocy w rodzinie.
3. W celu potwierdzenia zasadności występowania przemocy wobec ucznia należy przeprowadzić w pierwszej kolejności rozmowy: z uczniem, z rodzicami ucznia, jego

rówieśnikami oraz z innymi nauczycielami mającymi kontakt z uczniem. Rozmowę powinna przeprowadzić osoba najbardziej znana, bliska dziecku np. wychowawca, pedagog/psycholog szkolny.

4. W przypadku potwierdzenia podejrzenia o stosowanie przemocy wobec ucznia w rodzinie nauczyciel zobowiązany jest bezzwłocznie powiadomić o tym fakcie dyrektora szkoły.
5. W przypadku potwierdzenia podejrzeń dyrektor szkoły lub nauczyciel zobowiązani są:
  - a) Niezwłocznie zawiadomić o tym fakcie policję i prokuratora
  - b) W przypadku, gdy stan zdrowia ucznia (lub jego matki, ojca itp.) tego wymaga niezwłocznie zorganizować dostęp do pomocy medycznej.
6. Do wszczęcia procedury nie jest konieczna pewność występowania przemocy, wystarczy jej uzasadnione podejrzenie.
7. Procedurę rozpoczyna wypełnienie formularza „Niebieska Karta A” przez dyrektora szkoły lub nauczyciela.
8. Formularz „Niebieska Karta A” zawiera informacje o zgłaszanym przypadku. Może on zostać wypełniony bez udziału osoby, co do której istnieje podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie.
9. W przypadku, gdy ofiarą przemocy w rodzinie jest dziecko, wszystkie działania realizowane w związku z procedurą „Niebieskiej Karty” przeprowadza się w obecności rodzica lub opiekuna prawnego lub faktycznego.
10. W przypadku, gdy o stosowanie przemocy wobec dziecka podejrzani są jego rodzice, opiekunowie prawni lub faktyczni, to wszystkie działania realizowane w związku z procedurą „Niebieskiej Karty” z udziałem dziecka przeprowadza się w obecności osoby dziecku najbliższej w rozumieniu art.115 kk (dziadkowie, pełnoletnie rodzeństwo dziecka).
11. Dyrektor szkoły lub nauczyciel wszczynają procedurę „Niebieskiej Karty” również w przypadku, gdy dotknięty przemocą jest inny dorosły członek rodziny np. matka ucznia.
12. Wszczynając procedurę dyrektor lub nauczyciel zobowiązany jest podjąć działania interwencyjne mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.
13. W przypadku bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie dyrektor zobowiązany jest do skontaktowania się z pracownikiem socjalnym, który z kolei w takim przypadku ma prawo odebrać dziecko z rodziny i umieścić je u innej nie zamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, tj. w przypadku dziecka są to dziadkowie, rodzeństwo lub osoba pozostająca we wspólnym pożyciu lub stosowne instytucje.
14. Po wypełnieniu formularza „Niebieska Karta A” dyrektor lub nauczyciel wypełniają formularz „Niebieska Karta B” (załącznik nr 2), czyli pouczenie dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
15. Formularz „Niebieska Karta B” zawiera wykaz czynności, do których ma prawo prokurator w toku postępowania przygotowawczego, wykaz czynności dokonywanych przez bliskich, które są ścigane przez prawo oraz zwięzły opis

postępowania w przypadku doświadczenia przemocy w rodzinie, z dołączoną listą instytucji i organizacji, do których można zwrócić się o pomoc.

16. Formularz „Niebieska Karta B” wręcza się osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest zagrożona przemocą w rodzinie, nie otrzymuje go osoba, wobec której zachodzi podejrzenie, że jest sprawcą przemocy.
17. Dyrektor szkoły lub nauczyciel zobowiązani są do poinformowania ucznia i jego rodzica (opiekuna lub osoby najbliższej) o możliwościach uzyskania pomocy, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji życiowej (opisanie, do jakich instytucji można się zwrócić, gdzie w okolicy się takie znajdują i jaki jest zakres ich działania).
18. Dyrektor lub nauczyciel zobowiązani są do zdiagnozowania potrzeb dotkniętego przemocą ucznia i wdrożenia działań pomocowych (np. złożenia w imieniu ucznia wniosku o stypendium szkolne, zorganizowanie dla ucznia zajęć dydaktyczno – wyrównawczych, powiadomienie pedagoga szkolnego o zaistniałej sytuacji i zorganizowanie uczniowi konsultacji, leczenia w specjalistycznej poradni itd.).
19. W zależności od sytuacji dyrektor szkoły lub nauczyciel podejmują decyzję o przeprowadzeniu rozmowy ze sprawcą przemocy na temat konsekwencji jej stosowania i możliwości podjęcia leczenia lub terapii. Rozmowa ze sprawcą przemocy nie jest obowiązkowa.
20. Po wypełnieniu formularza „Niebieska Karta A” (Załącznik nr 1) i przekazaniu formularza „Niebieska Karta B” (Załącznik nr 2) osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, dyrektor szkoły lub nauczyciel, który wszczął procedurę musi niezwłocznie (nie później niż w ciągu siedmiu dni od dnia rozpoczęcia procedury) przekazać wypełniony formularz „Niebieska Karta A” do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego, przy czym zachowuje dla siebie kopię formularza.

IV. Zadania i czynności wykonywane przez zespół interdyscyplinarny.

1. Zespół interdyscyplinarny powoływany jest przez Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychach i składa się z przedstawicieli: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych.
2. Zespół interdyscyplinarny ma za zadanie koordynację działań podmiotów wchodzących w jego skład w celu zdiagnozowania problemu przemocy w rodzinie, a następnie podejmowanie działań interwencyjnych w rodzinach dotkniętych przemocą i inicjowanie działań w stosunku do sprawców przemocy.
3. Zespół interdyscyplinarny wykonuje swoje zadania przede wszystkim za pomocą grup roboczych, które powoływane są doraźnie i specjalnie w celu rozwiązywania problemów związanych z przemocą w rodzinie w indywidualnych przypadkach.
4. W skład grupy roboczej mogą wchodzić kuratorzy sądowi, przedstawiciele innych podmiotów zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, specjaliści w tej dziedzinie oraz dyrektor lub nauczyciel szkoły.
5. Przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego po otrzymaniu formularza „Niebieska Karta A” musi niezwłocznie (nie później niż w ciągu trzech dni od daty jej otrzymania) przekazać go członkom zespołu interdyscyplinarnego lub specjalnie dla danego przypadku powołanej grupy roboczej.

6. Do zadań grup roboczych należy opracowywanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie, a także monitorowanie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą oraz rodzin zagrożonych jej wystąpieniem.
7. Na posiedzeniu zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej, której członkiem może być dyrektor szkoły lub nauczyciel, dokonywana jest analiza sytuacji rodziny dotkniętej przemocą i wypełniany jest formularz „Niebieska Karta C” (Załącznik nr 3) Posiedzenie odbywa się zwykle z udziałem osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie. Niestawiennictwo tej osoby nie wstrzymuje prac zespołu. Dzieci nie uczestniczą w posiedzeniu.
8. Formularz „Niebieska Karta C” zawiera: zweryfikowane dane osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, zweryfikowane dane osoby, co do której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, diagnozę sytuacji osoby poszkodowanej oraz weryfikację indywidualnych planów pomocy oraz okresową ocenę sytuacji w rodzinie.
9. Wypełnienie formularza „Niebieska Karta D” (Załącznik nr 4) następuje w obecności osoby, co do której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie.
10. Formularz „Niebieska Karta D” zawiera: dane osoby, co do której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, kwestionariusz dotyczący form stosowanej w rodzinie przemocy, wykaz działań, jakie podjęto wobec osoby, co do której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, wykaz zobowiązań, których się ta osoba podjęła.
11. Wszystkie działania związane z procedurą „Niebieskiej Karty” muszą być dokumentowane (dotyczy to również prowadzonych rozmów telefonicznych lub bezpośrednio z różnymi osobami w sprawie podejrzenia o stosowanie przemocy w rodzinie, z których dyrektor szkoły lub nauczyciel sporządza notatkę służbową).
12. Dyrektor lub nauczyciel zobowiązani są do powtórnego wypełnienia formularza „Niebieska Karta A” w przypadku, gdy by doszło do kolejnego incydentu związanego z przemocą w rodzinie.
13. Zakończenie procedury „Niebieskie Karty” następuje w przypadku: ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o trwałości tego stanu oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy lub rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.
14. Zakończenie procedury wymaga udokumentowania (w formie protokołu) zawierającego: dane osób, wobec których realizowana była procedura, datę rozpoczęcia i zakończenia procedury, opis działań podjętych w ramach procedury.